

تحلیلی بر معناشناسی واژگان قرآنی در حوزه تربیت؛

ترسیم شبکه معنایی آن در قرآن کریم

mohhos313@yahoo.com

sarasaki87@yahoo.com

سیدمحمدرضا حسینی نیا / استادیار گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه ایلام

سارا ساکی / دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث دانشگاه ایلام

دریافت: ۱۳۹۷/۱۲/۲۲ - پذیرش: ۱۳۹۸/۰۵/۱۱

چکیده

این نوشتار، به منظور دستیابی به واژگان قرآنی حوزه تربیت و حوزه‌های معنایی آن، از رویکرد همزمانی استفاده کرده است. این پژوهش، به روش اسنادی و کتابخانه‌ای و به شیوه‌ای تحلیلی از نوع تحلیل معناشناسانه تدوین یافته است. لذا روش انجام این پژوهش توصیفی - تحلیلی است. از این رو، ابتدا حوزه‌های معنایی تربیت در دو محور مربی و مربی‌بررسی و پس از استخراج واژگان کلیدی هر حوزه بر اساس نص آیات قرآن کریم، به ترسیم شبکه معنایی آن در قرآن کریم پرداخته است. در این شبکه، مشاهده می‌شود که برخی واژگان حوزه مربی در عین اینکه در نص آیات قرآن کریم در یک مرتبه به عنوان مربی مطرح شده‌اند، در مرتبه‌ای دیگر، در همان نصوص آیات، نقش مربی را دارند. تنها واژه «الله» است که در این شبکه، نقش ثابتی داشته و در رأس واژگان حوزه مربی خودنمایی می‌کند. آنچه در نهایت در این شبکه، به روشنی قابل دستیابی است، اینکه از بین واژگان حوزه مربی در قرآن کریم، توجه قرآن بر واژه «الله» است و در بین واژگان حوزه مربی، توجه بر واژه «انسان» است.

کلیدواژه‌ها: تربیت، مؤلفه‌های معنایی، شبکه معنایی تربیت، رویکرد همزمانی، حوزه‌های معنایی.